

Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

► **B**

SMĚRNICE RADY

ze dne 29. května 1990

**o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro práci se zobrazovacími jednotkami
(pátá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)**

(90/270/EHS)

(Úř. věst. L 156, 21.6.1990, s. 14)

Ve znění:

Úřední věstník

		Č.	Strana	Datum
► <u>M1</u>	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/30/ES ze dne 20. června 2007	L 165	21	27.6.2007

SMĚRNICE RADY

ze dne 29. května 1990

o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro práci se zobrazovacími jednotkami (pátá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)

(90/270/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 118a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾, předložený po konzultaci s Poradním výborem pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci,

ve spolupráci s Evropským parlamentem ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že článek 118a Smlouvy stanoví, že Rada přijímá směrnice určující minimální požadavky na podporu zlepšování zejména pracovního prostředí a k zabezpečení vyšší úrovně ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků;

vzhledem k tomu, že podle uvedeného článku by tyto směrnice neměly ukládat žádná správní, finanční ani právní omezení bránící zakládání a rozvoji malých a středních podniků;

vzhledem k tomu, že sdělení Komise o jejím programu v oblasti bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci ⁽⁴⁾ předpokládá přijetí opatření ohledně nových technologií; že Rada v usnesení ze dne 21. prosince 1987 o bezpečnosti, hygieně a ochraně zdraví při práci ⁽⁵⁾ vzala tento úmysl na vědomí;

vzhledem k tomu, že pro zaručení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců je nezbytné dodržování minimálních požadavků pro zajištění vyšší úrovně bezpečnosti na pracovištích se zobrazovacími jednotkami;

vzhledem k tomu, že tato směrnice je samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci ⁽⁶⁾; že se proto uvedená směrnice vztahuje v plném rozsahu na používání zobrazovacích jednotek zaměstnanci, aniž tím jsou dotčena přísnější nebo zvláštní ustanovení této směrnice;

vzhledem k tomu, že zaměstnavatelé musí být informováni o nejnovějším pokroku v technice a vědeckých nálezech týkajících se podoby pracoviště, aby mohli provádět všechny změny nezbytné k zaručení lepší úrovně ochrany bezpečnosti a zdraví zaměstnanců;

vzhledem k tomu, že pro pracoviště se zobrazovacími jednotkami jsou zvlášť důležitá ergonomická hlediska;

vzhledem k tomu, že tato směrnice představuje konkrétní příspěvek k vytvoření sociálního rozměru vnitřního trhu;

vzhledem k tomu, že na základě rozhodnutí 74/325/EHS ⁽⁷⁾ konzultuje Komise při vypracovávání návrhů v této oblasti Poradní výbor pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

⁽¹⁾ Úř. věst. C 113, 29.4.1988, s. 7 a Úř. věst. C 130, 26.5.1989, s. 5.

⁽²⁾ Úř. věst. C 12, 16.1.1989, s. 92 a Úř. věst. C 113, 7.5.1990.

⁽³⁾ Úř. věst. C 318, 12.12.1988, s. 32.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 28, 3.2.1988, s. 3.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 28, 3.2.1988, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 185, 9.7.1974, s. 15.

▼B

ODDÍL I

OBECNÁ USTANOVENÍ

*Článek 1***Účel**

1. Tato směrnice, která je pátou samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS, stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci se zobrazovací jednotkou, jak je vymezeno v článku 2.
2. Ustanovení směrnice 89/391/EHS se vztahují v plném rozsahu na celou oblast uvedenou v odstavci 1, aniž jsou dotčena přísnější nebo zvláštní ustanovení obsažená v této směrnici.
3. Tato směrnice se nevztahuje na
 - a) kabiny řidičů nebo kabiny pro obsluhu vozidel nebo strojů;
 - b) počítačové systémy v dopravních prostředcích;
 - c) počítačové systémy určené především pro veřejné užívání;
 - d) „přenosné“ systémy dočasně používané na pracovišti;
 - e) kalkulátory, kontrolní pokladny a jakýkoli přístroj, který má malé zařízení pro zobrazování údajů nebo výsledků měření nezbytné k přímému používání těchto přístrojů;
 - f) psací stroje klasického pojetí, typu známého jako „psací stroj s okénkem“.

*Článek 2***Definice**

Pro účely této směrnice se:

- a) „zobrazovací jednotkou“ rozumí stínítko pro zobrazování alfanumerických znaků nebo grafického zobrazení bez ohledu na použitý způsob zobrazování;
- b) „pracovním místem“ rozumí soustava zahrnující zobrazovací jednotku, popřípadě vybavená klávesnicí či vstupním zařízením nebo programovým vybavením určujícím rozhraní člověk/počítač, volitelným příslušenstvím, periferním zařízením včetně disketové jednotky, telefonem, modemem, tiskárnou, stojanem na dokumenty, pracovním sedadlem, pracovním stolem nebo deskou a bezprostředním pracovním prostředím;
- c) „zaměstnancem“ rozumí jakýkoli zaměstnanec ve smyslu čl. 3 písm. a) směrnice 89/391/EHS, který obvykle používá zobrazovací jednotku jako významnou součást své běžné práce.

ODDÍL II

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ

*Článek 3***Rozbor pracovišť**

1. Zaměstnavatelé jsou povinni provádět rozbor pracovišť k vyhodnocení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví, které vytvářejí pro své zaměstnance, zejména z hlediska možných rizik pro zrak, tělesných potíží a potíží z psychického stresu.

▼B

2. Zaměstnavatelé musí přijmout příslušná opatření k odstranění zjištěných rizik na základě hodnocení podle odstavce 1 s přihlédnutím k jejich dodatečným nebo kombinovaným účinkům.

*Článek 4***Pracoviště poprvé uváděná do provozu**

Zaměstnavatelé musí přijmout vhodná opatření, aby pracoviště poprvé uvedená do provozu po 31. prosinci 1992 splňovala minimální požadavky stanovené v příloze.

*Článek 5***Pracoviště, která jsou již v provozu**

Zaměstnavatelé musí přijmout vhodná opatření, aby pracoviště, která byla uvedena do provozu před 31. prosincem 1992, byla upravena tak, aby splňovala minimální požadavky stanovené v příloze nejpozději do čtyř let po tomto dni.

*Článek 6***Informování a školení zaměstnanců**

1. Aniž je dotčen článek 10 směrnice 89/391/EHS, jsou zaměstnanci informováni o všech otázkách bezpečnosti a ochrany zdraví týkajících se jejich pracoviště, zejména o opatřeních pro pracoviště prováděná na základě článků 3, 7 a 9.

Ve všech případech jsou zaměstnanci nebo jejich zástupci informováni o všech opatřeních týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví, která jsou přijímána na základě této směrnice.

2. Aniž je dotčen článek 12 směrnice 89/391/EHS, musí být každý zaměstnanec také vyškolen v používání pracovního místa předtím, než začne vykonávat tento typ práce, a vždy, když dojde k podstatným změnám v organizaci pracovního místa.

*Článek 7***Průběh každodenní práce**

Zaměstnavatel musí plánovat činnost zaměstnance tak, aby práce u zobrazovací jednotky byla během dne periodicky přerušována přestávkami nebo změnami činnosti, které by práci se zobrazovací jednotkou omezovaly.

*Článek 8***Projednání se zaměstnanci a jejich účast**

v souladu s článkem 11 směrnice 89/391/EHS projednávají zaměstnavatelé se zaměstnanci nebo jejich zástupci záležitosti, na které se vztahuje tato směrnice včetně přílohy, a umožňují jejich účast.

*Článek 9***Ochrana očí a zraku zaměstnanců**

1. Zaměstnanci mají nárok na příslušnou prohlídku očí a zraku provedenou osobou s potřebnou kvalifikací

— před zahájením práce se zobrazovací jednotkou,

— poté v pravidelných intervalech a

▼B

- v případě zrakových potíží, které mohou být způsobeny prací se zobrazovací jednotkou.
2. Zaměstnanci mají nárok na vyšetření odborným očním lékařem, pokud výsledky prohlídky uvedené v odstavci 1 prokáží jeho nezbytnost.
 3. Zaměstnancům musí být poskytnuty zvláštní zrak chránící pomůcky vhodné pro dotyčnou práci, jestliže z výsledků prohlídky uvedené v odstavci 1 nebo vyšetření uvedeného v odstavci 2 vyplývá, že je to nezbytné, a nelze-li použít běžných zrak chránících pomůcek.
 4. Opatření přijatá na základě tohoto článku nesmějí za žádných okolností znamenat pro zaměstnance dodatečné finanční náklady.
 5. Ochrana očí a zraku zaměstnanců může být zajišťována jako součást státního systému zdravotní péče.

ODDÍL III

RŮZNÁ USTANOVENÍ

*Článek 10***Úpravy přílohy**

Úpravy přílohy ryze technického rázu v souvislosti s technickým rozvojem a se změnami v mezinárodních předpisech či specifikacích a poznacích v oblasti zobrazovacích jednotek se přijímají postupem podle článku 17 směrnice 89/391/EHS.

*Článek 11***Závěrečná ustanovení**

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 1992.
Neprodleně o nich uvědomí Komisi.
2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijaly nebo přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

▼M1

▼B*Článek 12*

Tato směrnice je určena členskými státy.

*PŘÍLOHA***MINIMÁLNÍ POŽADAVKY***(Články 4 a 5)***Úvodní poznámka:**

Povinnosti stanovené touto přílohou se uplatňují v zájmu dosažení účelu této směrnice, pokud jsou dotyčné složky na pracovním místě přítomny a pokud tomu nebrání podstatné požadavky nebo vlastnosti daného úkolu.

1. VYBAVENÍ**a) Obecná poznámka**

Samotné používání vybavení nesmí být zdrojem rizika pro zaměstnance.

b) Zobrazovací jednotka

Znaky na zobrazovací jednotce musí být ostré a zřetelné, přiměřeně velké a s dostatečnou vzdáleností mezi znaky a řádky.

Obraz na zobrazovací jednotce musí být ustálený, bez blikání nebo jiných projevů nestálosti.

Jasnost nebo kontrast mezi znaky a pozadím musí být uživatelem snadno nastavitelné a také snadno přizpůsobitelné okolním podmínkám.

Zobrazovací jednotka se musí snadno a volně natáčet a naklánět podle potřeby uživatele.

Je možné použít zvláštní podstavec pod obrazovku nebo nastavitelný stůl.

Na zobrazovací jednotce nesmějí být žádné odlesky nebo odrazy světla, které by mohly uživatele rušit.

c) Klávesnice

Klávesnice musí být naklonitelná a oddělená od zobrazovací jednotky, aby si zaměstnanec sám mohl zvolit pohodlnou pracovní polohu nevyvolávající únavu rukou nebo paží.

Prostor před klávesnicí musí být dostatečný, aby poskytoval uživateli oporu pro ruce a paže.

Klávesnice musí mít matný povrch k zamezení odlesků světla.

Uspořádání klávesnice a úprava kláves musí usnadňovat použití klávesnice.

Symbole na klávesách musí být dostatečně kontrastní a dobře čitelné z obvyklé pracovní polohy.

d) Pracovní stůl nebo pracovní deska

Pracovní stůl nebo deska musí být dostatečně velké, s málo odrážejícím povrchem a musí umožňovat proměnlivé uspořádání zobrazovací jednotky, klávesnice, dokumentů a příslušenství.

Stojan na dokumenty musí být stabilní a nastavitelný a musí být umístěn tak, aby byly co nejvíce omezeny nepohodlné pohyby hlavy a očí.

Musí být dostatečný prostor k tomu, aby si zaměstnanci mohli zvolit pohodlnou polohu.

e) Pracovní sedadlo

Pracovní sedadlo musí být stabilní a musí uživateli umožňovat volnost pohybů a zaujmutí pohodlné polohy.

Sedadlo musí mít nastavitelnou výšku.

Zádové opěradlo musí mít nastavitelnou jak výšku, tak i sklon.

Opěrka pro nohy musí být poskytnuta každému, kdo si ji přeje.

2. PROSTŘEDÍ**a) Požadavky na prostor**

▼ B

Pracovní místo musí mít takové rozměry a uspořádání, aby poskytovalo uživateli dostatek prostoru ke změně polohy a střídání pohybů.

b) Osvětlení

Osvětlení místnosti nebo bodové osvětlení (pracovní svítidla) musí zabezpečovat dostatečné světelné podmínky a přiměřený kontrast mezi zobrazovací jednotkou a pozadím prostředí, s přihlédnutím k typu práce a zrakovým požadavkům uživatele.

Možným rušivým oslněním a odrazům světla na zobrazovací jednotce nebo jiném vybavení musí být předcházeno uspořádáním pracoviště a pracovního místa a rozmístěním a technickými vlastnostmi zdrojů umělého světla.

c) Odrazy světla a oslnění

Pracovní místa musí být uspořádána tak, aby zdroje světla, jako jsou okna a jiné otvory, průhledné či světlo propouštějící stěny a jasně barevné vybavení nebo stěny nepůsobily přímé oslnění ani žádné rušivé odrazy světla na zobrazovací jednotce.

Okna musí být vybavena vhodným systémem nastavitelných žaluzií k tlumení denního světla dopadajícího na pracovní místo.

d) Hluk

Hluk vydávaný vybavením, které je součástí pracovního místa, musí být brán v úvahu při vybavování pracovního místa, zejména nesmí rozptylovat pozornost nebo rušit řeč.

e) Teplo

Vybavení, které je součástí pracovního místa (pracovních míst), nesmí vydávat nadměrné teplo, které by mohlo zaměstnancům vadit.

f) Záření

Záření, s výjimkou viditelné části elektromagnetického spektra, musí být sníženo na zanedbatelnou úroveň z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců.

g) Vlhkost

Je třeba zajistit a udržovat přiměřenou úroveň vlhkosti.

3. ROZHRANÍ ČLOVĚK/POČÍTAČ

Při navrhování, výběru, nákupu a úpravě programového vybavení a při vymezování úkolů předpokládajících použití zobrazovací jednotky přihlíží zaměstnavatel k těmto zásadám:

- a) programové vybavení musí být vhodné pro daný úkol;
- b) programové vybavení musí být snadno použitelné a v případě potřeby přizpůsobitelné úrovni uživatelských znalostí nebo zkušeností; žádný prostředek pro kontrolu množství nebo kvality nesmí být používán bez vědomí zaměstnanců;
- c) systémy musí poskytovat zaměstnancům údaje o jejich výkonu;
- d) systémy musí zobrazovat informace ve formátu a rychlosti, které jsou přizpůsobeny uživatelům;
- e) musí být uplatňovány zásady ergonomie programového vybavení, zvláště při zpracování údajů člověkem.